

Akrepler, bilinen en eski karasal eklem bacaklılardır. Geceleri aktif (nokturnal) olan, ince ve uzun vücutlu canlılardır. Akreplere özgü olarak ikinci üye çifti genişleyip büyüyerek, "kısaç" olarak bilinen pedipalpusları meydana getirmiştir. Av pedipalpuslar ile yakalanır, keliserler ile parçalanır.

Vücudun kendisi 7, kuyruk bölgesi ise 5 segmentlidir. Kuyruğun (postabdomenin) 5. segmentinin üst kısmında bir zehir iğnesi ve bunun iç kısmında da bir zehir bezi bulunur. Zehir iğnesi ayrı bir segment değildir, iğnenin kontrolünden sorumlu olan sinirler yine 5. segmentte bulunur. Afrika'da yaşayan "Androctonus" ve Meksika'da yaşayan "Centruroides" cinsleri, insanı soktuğu zaman 30 dakika içinde öldürebilir.

Baş bölgesinin üst kısmında bir çift büyük göz ve ön kenarında 2-5 çift yan göz taşırlar. Genital açıklığı örten kapakçığın gerisinde, "Pecten" adı verilen ve toprak yapısının algılanmasında görevli olan, tarak şeklinde bir almaç bulunur. Bu almaçların her birinin üzeri duyarlı kıllarla örtülüdür. Bu kıllar, hayvana titreşim ve harekete yönelik kimyasal ipuçları vermede görevlidir. Erkek akreplerde bu yapılar, dişilerde görülenlerden daha iri boyutludur. Erkek ve dişileri ayırt etmede yararlanılan bir diğer özellik ise, dişilerin kısaçalarının erkekler göre daha iri ve geniş yapılı oluşudur.

Solunum kitapsı akciğerler ile gerçekleştirilir. Eklem bacaklılar arasında en iyi gelişmiş dolaşım sistemi, akreplerde görülür.

Ayrı eşeylidirler. Döllenme vücudun içinde gerçekleşir. Ender olarak ovovivipari ve çoğunlukla gerçek vivipari görülür ve genç bireyler yumurtadan çıktıktan sonra bir süre boyunca dişi tarafından taşınır. Akreplerin vücutları, UV ışınımını soğurur ve geri yansıtır. Bu özellik, arazi çalışmalarında biyologlara oldukça yardımcıdır. Geceleri akrep toplamaya çıkan biyologlar, yere doğru tuttıkları UV ışığının yeşilimsi bir tonda geri yansımalarıyla akreplerin yerlerini bulurlar.

Akrep Isırmaları

Akrepler tarafından ısırılma, çoğunlukla ısırılan vücut bölgesi ile sınırlı kalan bir acı veya yanma hissi ve şişkinlik ile sonuçlanır. İnsanı öldürecek derecede güçlü zehirli akrep türleri oldukça azdır ve yurdumuzda bu denli zehirli türler bulunmamaktadır.

Akrep tarafından ısırılmalarda yapılması gereken en önemli şey, kişiyi sakinleştirmektir. Birçok kişi, ısırılan canlı zehirli olmasa bile, panik nedeni olarak anafilaktik şoka girebilmekte ve bu nedenle oksijensiz kalarak hayati tehlike yaşamaktadır. Panik esnasında salgılanan hormonların vücutta dolaşımı hızlandırdığı ve bu nedenle de zehrin vücut içerisinde dağılımını kolaylaştırdığını unutmamak gerekir.

Isırılan yer ilkin olarak şişer ve dokunmaya karşı hassas bir hale gelir. Bu durumda yapılabilecek en mantıklı hareket, buz veya soğuk su içeren bir torba ile ısırılan yer üzerine kompres yaparak şişkinliği indirmeye ve acıyı azaltmaya çalışmaktır. Ancak öncelikle ısırılan bölgenin sabun ve su ile iyice yıkanmasında fayda vardır.

Zehirli bir akrep tarafından ısırılma sonrasında, yüz kaslarında veya vücudun belirli bölgelerinde his yitimi görülebilir. Genel belirtiler ise kalp atışında yavaşlama, kan basıncının yükselmesi, halsizlik, terleme, konuşma ve solunumda güçlütür. İstemsiz kas seğirmeleri ve görüşte bulanıklık da zehirlenme etkileri arasındadır. Hiperaktivite veya gözlerde olağandışı hareketlilik, çırpınma davranışı ve felç de görülebilir.

Zehirli akrep ısırmalarında alkolden veya ağrı kesicilerden kesinlikle uzak durmak gerekir. Isırılan yerden zehri emmeye çalışmak da mantıklı bir davranış değildir. Keza ağız içindeki, yemek borusundaki veya midedeki yaralardan (örneğin habersiz olduğunuz bir ülserden) zehrin kana karışma olasılığı oldukça yüksektir. Bazı durumlarda, ısırılmadan 30-60 dakika sonra acı hissi ortaya çıkabilir. Zehrin miktarına, etkinliğine ve ısırılan bölgeye göre bu koşul değişkenlik gösterebilir.

Her türlü ısırılma sonrasında, uygun ve mümkün olan ilkyardımanın uygulanmasından sonra en kısa zamanda bir doktora gitmekte fayda vardır. Doktor müdahalesinde morfin bazlı ağrı kesici veya mevcut ise panzehir uygulaması yapılabilir. Ciddi durumlarda ise yine klinik müdahale gereklidir.